

Kammarrätt, 2018-9604

Källa:	Kammarrätt
Målnr/Dnr:	2018-9604
Beslutsdatum:	2019-04-17
Organisationer:	

EU:s dataskyddsförordning (GDPR) med kompletterande svenska bestämmelser var inte tillämplig på en verksamhet som beviljats frivilligt utgivningsbevis enligt yttrandefrihetsgrundlagen. Datainspektionen saknade därmed behörighet att utöva tillsyn över verksamheten. Ett meddelande från Datainspektionen till en man med information om detta ansågs inte ha några rättsverkningar för mannen och kunde inte överklagas.

En man överklagade ett meddelande från Datainspektionens upplysningstjänst den 16 oktober 2018 och yrkade att förvaltningsrätten skulle fatta beslut om att tillsyn av Ratsit AB:s verksamhet skulle inledas i enlighet med dataskyddsförordningen. Mannen anförde följande. Meddelandet fick förstås som att Datainspektionen inte avsåg att vidta någon åtgärd med anledning av hans anmälan om otillåten personuppgiftsbehandling gällande Ratsit AB (www.ratsit.se). Förhållningssättet var att jämställa med ett beslut om avvisande av klagomål och beslutet var överklagbart.

Av utredningen framgick att det aktuella meddelandet i huvudsak innehöll information om att vissa webbplatser med utgivningsbevis, däribland Ratsit AB, hade en grundlagsskyddad rätt att publicera personuppgifter, att publiceringen var undantagen från reglerna i dataskyddsförordningen och att Datainspektionen därför inte hade möjlighet att granska eller påverka information som fanns på dessa webbplatser. I meddelandet upplyste också om möjligheten att påpeka för företaget att man inte vill att ens personuppgifter ska exponeras, men att företaget inte har någon skyldighet att ta bort eller ändra uppgifterna.

Förvaltningsrätten i Stockholm (2018-11-08, mål nr 24025-18) beslutade att avvisa överklagandet med hänvisning till att meddelandet inte var ett överklagbart beslut.

Mannen överklagade förvaltningsrättens beslut och anförde följande. Dataskyddsförordningen var en omfattande rättsakt med begränsad rättspraxis. Förvaltningsrätten föreföll göra bedömningen att ett effektivt rättsmedel gentemot Datainspektionen var förbehållet de meddelanden som hade direkta verkningar eller handlingsdirigerande effekt. En sådan tolkning föreföll inte vara förenlig med den möjliga innebörd som regeringen uppmärksammat i samband med ikraftträdandet av förordningen, dvs. att EU:s dataskyddsförordning medförde att den registrerade hade rätt att överklaga tillsynsmyndighetens beslut att inte vidta någon åtgärd med anledning av ett klagomål.

Kammarrätten i Stockholm avslog överklagandet.

I domskälen uttalades följande.

"EU:s dataskyddsförordning började tillämpas den 25 maj 2018. I artikel 78.2 anges bl.a. att varje registrerad person ska ha rätt till ett effektivt rättsmedel om den tillsynsmyndighet som är behörig underlåter att behandla ett klagomål.

Enligt artikel 85.1 ska medlemsstaterna i lag förena rätten till integritet i enlighet med denna förordning med yttrande- och informationsfriheten inbegripet behandling som sker för journalistiska ändamål eller för akademiskt, konstnärligt eller litterärt skapande.

Vidare sägs i artikel 85.2 att medlemsstaterna ska, för behandling som sker för journalistiska ändamål eller för akademiskt, konstnärligt eller litterärt skapande, fastställa undantag eller avvikelser från vissa särskilt uppräknade bestämmelser i förordningen om dessa är nödvändiga för att förena rätten till integritet med yttrande- och informationsfriheten.

I 1 kap. 7 § lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen) anges att EU:s dataskyddsförordning och denna lag inte ska tillämpas i den utsträckning som det skulle strida mot tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen.

- - Kammarrättens bedömning

Den i målet aktuella anmälan om otillåten personuppgiftsbehandling avser en verksamhet som, såvitt framkommit, har beviljats ett s.k. frivilligt utgivningsbevis enligt yttrandefrihetsgrundlagen. Den omfattas därför av grundlagsskydd. EU:s dataskyddsförordning med kompletterande svenska bestämmelser ska därför inte tillämpas på verksamheten. Datainspektionen, som är tillsynsmyndighet enligt EU:s dataskyddsförordning och dataskyddslagen (se 3 § dataskyddsförordningen [2018:219]) saknar därmed behörighet att utöva tillsyn över den i målet aktuella verksamheten. Innehållet i den skrivelse som [mannen] har fått från Datainspektionen har därför inte haft några rättsverkningar för honom.

Kammarrätten anser mot denna bakgrund att förvaltningsrätten har haft fog för att avvisa [mannen] överklagande. Överklagandet ska därför avslås."